

Evropský projekt pomáhá decizní sféře zvyšovat bezpečnost veřejné dopravy a kritických infrastruktur

(Praha, 11.12.2013)- SECONOMICS, projekt financovaný z velké části ze 7. Rámcového programu Evropské komise, spojuje do jednoho týmu odborníky odpovědné za bezpečnost, ekonomy, sociology, inženýry a technické specialisty s cílem vytvořit obecně aplikovatelný nástroj, který bude pomáhat tvůrcům politiky a odborníkům odpovědným za bezpečnost občanů identifikovat kritické body a nebezpečí ve veřejné dopravě a kritických infrastrukturách a reagovat na tato nebezpečí. Projekt, který bude ukončen v roce 2015, řeší mezinárodní konsorcium, skládající se z 11 partnerů/řešitelských týmů ze 7 zemí.

Doprava je komplexní, vzájemně propojený systém, který umožňuje každoročně přesun milionů cestujících a milionů tun nákladu po celém světě. Každý den dopravní síť propojuje občany - zaměstnance, dělníky, studenty, obchodníky a nositele řady dalších profesí - prostřednictvím komplexní sítě železničních stanic, mostů, tunelů, mořských přístavů, energovodů, civilních letišť a tisíců kilometrů silnic, železnic a leteckých spojů. Systémy veřejné dopravy jsou páteří našeho denního života. Veřejná doprava je však svým charakterem otevřený a zcela přístupný systém, a tím pádem také velmi zranitelný systém. Je obtížné monitorovat geograficky velmi rozptýlenou síť veřejné dopravy a odhalit potenciální slabá místa přístupná pro kriminální aktivity. Teroristické útoky, jakými byl třeba útok na Světové obchodní centrum a Pentagon v USA 11. září 2001, bombový útok v Londýně v roce 2005 či koordinovaný útok na čtyři příměstské vlaky v Madridu v roce 2004, nám připomínají, že dopravní systém je (stále) atraktivním cílem pro teroristy. Speciální události ve městě, jakými jsou Olympijské hry nebo významné fotbalové zápasy mohou tak představovat zvýšené riziko pro město a být takto rovněž vnímány občany.

Ochrana a zvyšování bezpečnosti kritických infrastruktur jakými jsou elektrorozvodné sítě nebo vodárny je předmětem zvýšeného zájmu vlád. Hurikány, zemětřesení, tsunami a jiné katastrofy, ať již přírodního nebo průmyslového charakteru - například havárie jaderné elektrárny ve Fukušimě v roce 2011, nám připomínají, že rizika nejsou spojená pouze s terorismem. Cyber-útoky hackerů na kritické infrastruktury mohou rovněž způsobit ekonomickou či fyzickou škodu.

Vzhledem k tomu, že stoprocentní ochrana systému veřejné dopravy a kritických infrastruktur není ani realistická, ani udržitelná, je nutné vytvořit praktický plán, který bude současně minimalizovat nebezpečí narušení bezpečnosti i výdaje na její zajištění. Efektivita reakce odpovědných institucí může znamenat významný rozdíl v omezení závažnosti škod. Opožděná či chybná rozhodnutí mohou mít vážné důsledky a vést k závažným poruchám. Politici musí rozhodovat o zákonech, opatřeních a prováděcích politikách v oblasti veřejné dopravy a kritických infrastruktur. Realizace takového úkolu vyžaduje koordinovaný postup všech, kteří v této oblasti rozhodují. To byl také důvod, proč Evropská komise vyhlásila Security Research Call 4 (FP7-SEC-2011-1).

SECONOMICS (www.seconomicsproject.eu) je jeden z projektů, který byl Evropskou komisí vybrán k financování. Úkolem projektu SECONOMICS je identifikovat a snížit bezpečnostní rizika v letecké, městské a příměstské dopravě, včetně metra, a elektrorozvodných sítích. Projekt se snaží najít řešení, která by byla použitelná na evropské úrovni. Projekt přivádí dohromady odborníky pracující v oblasti zajištění bezpečnosti, ekonomy, sociology, inženýry a specialisty na matematické modelování s cílem vytvořit sérii modelů a nástrojů, které budou pomáhat tvůrcům politiky a odborníkům odpovědným za bezpečnost občanů identifikovat nebezpečí a adekvátně na ně reagovat. Přitom je třeba brát v úvahu, že rozhodování v

krizových situacích je komplexem organizačních otázek a dalších aspektů, jakými je sociální percepce rizika ze strany občanů.

Výzkum je zaměřen na ekonomické příčiny a důsledky nejistoty, její dopad na postoje občanů, a přímé i nepřímé náklady implementace bezpečnostních opatření. Vyčíslení nákladů klade zvláštní důraz na růst skrytých nákladů, klesající efektivnost a vztah mezi chováním v oblasti bezpečnosti (*security behaviour*) a ekonomickým růstem.